Lietas Nr. 114010215
Lietas arhīva Nr. 1-0004-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2016.gada 25.februārī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M.Bogdane
ar tiesas sēžu sekretāri A.Upītei,
piedaloties pie administratīvās atbildības saucamai personai /pers. B/

izskatīja atklātā tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma lietu attiecībā par /pers. B/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. panta.

Aprakstošā daļa

2015.gada 25.decembrī Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes KPB PPN Satiksmes uzraudzības rotas inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC138721 par to, ka 2015.gada 25.decembrī plkst.1:15 Gulbenē, Līkā ielā 1a spēļu zāles "Joker" telpās /pers. B/ nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kas izpaudās kā atteikšanās iznākt ārā no spēļu zāles "Joker" tualetes telpas, atteikšanās doties līdzi uz dienesta automašīnu apstākļu noskaidrošanai pēc policijas darbinieka vairākkārtējā pieprasījuma un izrāvās no policijas darbinieka tvēriena, kad tika persona vesta ārā no telpām, jo pats labprātīgi to nedarīja. Policijas darbinieks pildīja sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

/pers. B/ darbības kvalificētas pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta.

Uz tiesas sēdi iestādes pārstāvis nav ieradies. Par tiesas sēdes laiku un vietu iestāde zinoša, nosūtīts paziņojums par tiesas sēdi. Lūgumi vai pieteikumi nav saņemti.

Tiesa, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{11} panta pirmo daļu, secina, ka iespējams lietu izskatīt bez iestādes pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Tiesas sēdē /pers. B/ norāda, ka bijis afekta stāvoklī. Savu vainu administratīvajā pārkāpumā pēc Latvijas APK 175.panta atzīst, piekrīt protokola saturam. Atzīst vainu tāpēc, ka atzīst darbības, kuras norādītas administratīvā pārkāpuma protokolā. Taču paskaidro, ka 25.decembrī bijis Joker bārā. Pie bāra letes spaidījis telefonu, no sāna saņēmis sitienu. Iegājis tualetē mazgāt seju. Kāds klauvējis, teicis, ka aizņemts. Pieļauj, ka klauvēja policijas darbinieks. Durvis kāds attaisījis. No sitiena visu laiku bijis melns gar acīm, griezies. Pieļauj, ka policijas darbinieks aicinājis uz automašīnu. Nav īsti redzējis, visu laiku gar acīm melns griezies. Atbildējis, ka nekur neies. Tajā brīdī sapratis, kas ar viņu runā, kas aicina uz automašīnu. Policijas darbinieki pie viņa ķērušies, viņš gājis atpakaļ. Domājis, kāpēc viņu aiztiek. Atnācis uz bāru, uzreiz dabūjis sitienu pa seju, un atkal viņu aiztiek. Atzīst, ka protokolā aprakstīts pareizi. Aizvests uz policijas iecirkni, tad uz slimnīcu asins pārbaudei, kur konstatēts alkohola reibums. Slimnīcā sarunu ar ārstu neatceras, paņemtas asinis un viss. Atzīst, ka bijis lielā alkohola reibumā. Otrā dienā griezies slimnīcā, konstatēts, ka sejas daļa ir lauzta. Operēts Rīgā. Saistībā ar piekaušanu uzsākts kriminālprocess, ir cietušais par miesas bojājumu nodarīšanu. Arī telefons pazuda. Savu rīcību skaidro ar afekta stāvokli. Pēc sitiena gribējis, lai liek mieru. Reakciju uz policijas darbinieku prasībām saista ar saņemtā sitiena sekām. Saistībā ar notikušo viņam sastādīts protokols pēc LAPK 171.pata otrās daļas, piemērots naudas sods. Lēmumu pārsūdzējis. Lūdz ņemt vērā redzamo videomateriālā, kuru ieguvis, saņemot administratīvā pārkāpuma lietas PC183722 kopijas.

Motīvu daļa

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9.panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

No iepriekš minētās administratīvā pārkāpuma definīcijas izriet, ka administratīvās atbildības vienīgais pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas darbībās. Tādējādi pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja ir konstatēts konkrēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēts administratīvā pārkāpuma sastāvs: objekts – tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums; objektīvā puse, kas raksturo to, kā izdarīts administratīvais pārkāpums; subjekts – persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu; subjektīvā puse – vainojama darbība.

Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 175.pantā paredzēta atbildība par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka [..] likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus. Paredzēta sekojoša sankcija - naudas sods līdz divsimt astoņdesmit *euro* vai administratīvais arests uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.

Šajā sakarā, lai /pers. B/ sauktu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, ir jākonstatē, ka protokolā par administratīvo pārkāpumu fiksētās viņa darbības atbilst šī administratīvā pārkāpuma sastāvam.

Sekojoši, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības, jākonstatē; pirmkārt- personas nepakļaušanās ļaunprātība; otrkārt- policijas darbinieka rīkojumam vai prasībai jābūt likumīgai, treškārt- policijas darbiniekam jāpilda dienesta pienākumi.

/pers. B/ atzīst darbības, kuras norādītas administratīvā pārkāpuma protokolā, sniedzot paskaidrojumus par savas rīcības iemesliem. Izvērtējot /pers. B/ attieksmi, tiesa ņem vērā lietas faktiskos apstākļus. Neatkarīgi no personas attieksmes, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības, nepieciešams konstatēt viņa darbībās konkrētā administratīvā pārkāpuma sastāvu.

Izvērtējot protokolā ietverto informāciju kopā ar lietā esošajiem pierādījumiem, t.sk., /pers. B/ rakstveida paskaidrojumiem, paskaidrojumiem tiesas sēdē, policijas darbinieku dienesta ziņojumiem, /pers. G/ rakstveida paskaidrojumiem, administratīvās aizturēšanas protokolu un pārmeklēšanas aktu, medicīniskās pārbaudes protokolu un izmeklējumu pārskatu, izrakstiem-epikrīzēm, kā arī videomateriālā redzamo, tiesa konstatē turpmāk norādīto.

No administratīvā pārkāpuma protokola Nr. PC138721 (lietas 1.lapa) izriet, ka /pers. B/ atteicies iznākt ārā no spēļu zāles "Joker" tualetes telpas, atteicies doties līdzi uz dienesta automašīnu apstākļu noskaidrošanai. Policijas darbinieks to vairākkārtēji pieprasījis. Izrāvies no policijas darbinieka tvēriena, kad vests ārā no telpām, jo pats labprātīgi to nav darījis.

Lietā nepastāv strīds, ka policijas darbinieki ir pildījuši dienesta pienākumus.

Ar videoierakstā (tajā skaitā, - *fails C11 konflikts*) redzamo, /pers. B/ rakstveida paskaidrojumu (lietas 7.lapa), /pers. B/ paskaidrojumiem tiesas sēdē, /pers. G/ rakstveida paskaidrojumu (lietas 6.lapa), izrakstiem – epikrīzēm (lietas 30.-31.lapa) pierādīts, ka /pers. B/ 2015.gada 25.decembrī atradies spēļu zāles "Joker" telpās, kur, visticamāk, atļauta alkoholisko dzērienu lietošana, bijis alkoholisko dzērienu ietekmē 2,42 promiles (Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.74, izmeklējumu pārskats lietas 11.-12.lapa). 2015.gada 25.decembrī plkst.00:58 spēļu zāles telpās /pers. B/ nodarīti miesas bojājumi, vēlāk noteikta diagnoze – multipli sejas kaulu lūzumi, veikta operācija. No videoieraksta arī konstatējams, ka /pers. B/ līdz brīdim, kad viņam kāds iesit, neuzvedas ne agresīvi, ne neadekvāti. No videoierakstā redzamā var izdarīt secinājumus, ka /pers. B/ atrodas manāmā alkoholisko dzērienu ietekmē, par to liecina nestabilā gaita. Tomēr tiesa nekonstatē, ka /pers. B/ veiktu jebkādas darbības, kuras varētu vērtēt kā pretlikumīgas.

Policijas darbinieki ieradās spēļu zāles telpās pēc tam, kad /pers. B/ jau sitienu bija saņēmis. Administratīvā pārkāpuma protokolā aprakstītās /pers. B/ darbības notikušas neilgu laiku pēc tam, kad /pers. B/ saņēmis spēcīgu sitienu pa seju, kādu laiku atradies bezsamaņā (kā tas izriet no videomateriālā redzamā, /pers. B/ paskaidrotā policijas darbiniekam /pers. H/, /pers. G/ paskaidrojuma)

No policijas darbinieka /pers. H/ dienesta ziņojuma (lietas 4.lapa) izriet, ka policijas darbinieki spēļu zālē ieradušies, jo saņemta informācija, ka spēļu zālē atrodas persona, kura uzvedoties ļoti neadekvāti. Policijas darbinieki skaidrojuši apstākļus. No dienesta ziņojumā norādītā neizriet, ka policijas darbinieks būtu /pers. B/ darījis zināmu, kādi apstākļi tiek noskaidroti. Tāpat nav konstatējams, ka /pers. B/ bija zināms, kādu iemeslu dēļ viņam lūdz iznākt no tualetes un vēlāk doties uz policijas automašīnu. /pers. H/ ziņojumā /pers. B/ uzvedību aprakstījis kā neadekvātu, dīvainu, ar pēkšņām dusmu lēkmēm, vēlāk ar raudāšanu uz piedošanas lūgšanu, sitis savu galvu asfaltu. Policijas darbiniekam radies iespaids, ka personai ir kādas psihiskas problēmas. /pers. B/ nogādāts policijas iecirknī apstākļu noskaidrošanai un administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai par nepakļaušanos policijas darbinieku likumīgajai prasībai vai rīkojumam. Nogādāts slimnīcā alkohola noteikšanai. /pers. B/ vēlāk paskaidrojis, ka tik agresīvi uzvedies, jo sanācis konflikts ar nepazīstamiem cilvēkiem, esot saņēmis sitienu pa seju, atslēdzies uz brīdi no samaņas, bet pēc pamošanās viņam uznākušas dusmu lēkmes un bailes, ka nepiekauj atkal. Tāpēc ieslēdzies tualetē. Kad klauvēts pie durvīm, vēlāk tās vērtas vaļā, nodomājis, ka tie ir uzbrucēji. Vēlāk tik sapratis, ka tas ir policijas darbinieks.

No policijas darbinieka /pers. I/ ziņojuma (lietas 5.lapa) izriet, ka spēļu zālē ieradusies, jo saņemta informācija par kautiņu. /pers. H/ meklējis kautiņā iesaistītos vīriešus. No dienesta ziņojuma nav konstatējams, kādas tieši ir bijušas policijas darbinieku prasības /pers. B/.

No Aizturēšanas protokola izriet (lietas 9.lapa), ka /pers. B/ aizturēts 2015.gada 25.decembrī plkst.1:30 par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts LAPK 175.pantā, lai nogādātu ārstniecības iestādē. No Medicīniskās pārbaudes protokola Nr.74 (lietas 11.lapa) izriet, ka nogādāšanas ārstniecības iestādē iemesls bija alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšana.

Attiecībā uz personas pienākumiem pret policijas darbinieku rīkojumiem likuma „Par policiju" 22.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma. Policijas darbinieks atrodas valsts aizsardzībā, viņa godu un cieņu aizsargā valsts. Policijas darbinieka goda aizskaršana, pretošanās viņam, viņa dzīvības un veselības apdraudējums, kā arī rīcība, kura traucē pildīt dienesta pienākumus, ir sodāma Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā. Policijas darbinieka prasības ir obligātas un rīcība ir saistoša jebkurai personai, kamēr amatpersona, kas pilnvarota kontrolēt vai uzraudzīt viņa darbību, nebūs tās apturējusi vai atcēlusi.

Likuma „Par policiju" 12.panta pirmās daļas 4.punktā noteikts, ka policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, ir tiesības: sastādīt protokolus par administratīvajiem pārkāpumiem, likumā paredzētajos gadījumos un kārtībā nogādāt policijas iestādē likumpārkāpējus, izdarīt viņu personas apskati, mantu un dokumentu izņemšanu un apskati, administratīvi aizturēt likumpārkāpējus un veikt citus likumā noteiktos pasākumus (..).

Likuma par policiju 12.panta 7.punkts noteic, ka policijas darbiniekiem ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā aizturēt un turēt apsardzībā personas, kuras tiek turētas aizdomās par noziedzīgu nodarījumu vai administratīvo pārkāpumu izdarīšanu.

No pierādījumiem lietā konstatējams, ka policijas darbinieki /pers. B/ attieksmi attiecībā pret policijas darbiniekiem saistījuši ar viņa atrašanos alkoholisko dzērienu ietekmē. Faktiski policijas darbinieku rīcībā nav bijusi informācija, ka /pers. B/ nodarīti miesas bojājumi. /pers. B/ nav bijuši acīmredzami miesas bojājumi. No Medicīniskās pārbaudes protokola izriet, ka pat ārsts, apskatot /pers. B/, konstatējis tikai nobrāzumus. Tomēr protokolā ir fiksēts, ka /pers. B/ ir izteicis sūdzības par sāpēm žoklī un mēlē.

Tiesa secina, ka protokolā norādītajā laikā un vietā policijas darbinieku prasības, kas saistītas ar nepieciešamību noskaidrot apstākļus par notikušo kautiņu spēļu zālē, bija likumīgas un pamatotas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts *(2007.gada 20.marta spriedums lietā Nr.SKA-68)* atzinis, ka policijas darbinieku prasību tiesiskums šajā gadījumā nekādā veidā nav atkarīgs no tā, vai persona administratīvās lietvedības rezultātā tiks saukta pie administratīvās atbildības par pārkāpumu, kuru pamanot, pārtraucot vai novēršot policijas darbinieki izteikuši savas prasības vai rīkojumus. Tiesiskums izriet no attiecīgā brīdī pastāvošās objektīvās nepieciešamības izmantot likumdevēja piešķirtās tiesības, lai veiktu savus darba pienākumus, proti, no pastāvošas faktiskas nepieciešamības izvirzīt attiecīgas prasības

Izvērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā pastāvēja šāda objektīva nepieciešamība izteikt prasību iznākt no tualetes telpas apstākļu noskaidrošanai. Tiesa arī secina, ka citas policijas darbinieku prasības jau saistāmas ar /pers. B/ rīcību attiecībā pret policijas darbinieku /pers. H/.

Tomēr secina, ka /pers. B/ attieksme pret policijas darbinieku prasībām, kopsakarā ar iemeslu kādēļ /pers. B/ atradās tualetes telpā, kopsakarā ar lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, kuri nebija zināmi policijas darbiniekiem protokola sastādīšanas dienā, nav atzīstama par ļaunprātīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta izpratnē.

Tiesa nekonstatē /pers. B/ rīcības ļaunprātīgumu. Izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus par /pers. B/ nodarītajiem miesas bojājumiem, kopsakarā ar faktiskajiem apstākļiem, tiesai nav pamata apšaubīt /pers. B/ paskaidroto, ka tualetes durvis nav vēris

vaļā, jo baidījies no atkārtota uzbrukuma. Ir ticams, ka bailes no atkārtota uzbrukuma un nodarīto miesas bojājumu smagums varēja būt par iemeslu /pers. B/ rīcībai pret policijas darbinieku /pers. H/. Ir ticams, ka /pers. B/, ņemot vērā viņa stāvokli pēc sitiena pa seju, pietiekoši adekvāti neuztvēra notiekošo. Konkrētajā gadījumā tiesa nekonstatē nepakļaušanās ļaunprātīgumu.

Ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punkta nosacījumus un administratīvā procesa principu „in dubio pro civis" (visas šaubas par labu cilvēkam), kurš izriet no LR Satversmes 92.pantā ietvertās nevainīguma prezumpcijas, pierādīšanas nastai jāgulstas pēc iespējas uz amatpersonu, un šaubu gadījumā risinājumam jābūt par labu indivīdam, lietvedība lietā ir izbeidzama.

Ņemot vērā visus iepriekš norādītos apstākļus, tiesa secina, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem nav pierādīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta pirmās daļas 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 31.-35., 213., 239.panta 1.punktu, $289.^{16}$, $289.^{18}$ pantu, tiesa

nosprieda:

IZBEIGT lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 114010215 par /pers. B/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no pilna nolēmuma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pilna nolēmuma pasludināšanas diena – 2016.gada 25.februāris.

Tiesnese M.Bogdane